

**MAELEZO YA MHESHIMIWA PROF. ADELARDUS L. KILANGI, MWANASHERIA MKUU
WA SERIKALI AKIWASILISHA MUSWADA WA SHERIA YA MAREKEBISHO YA SHERIA
MBALIMBALI (NA. 4) WA MWAKA 2021 (THE WRITTEN LAWS (MISCELLANEOUS
AMENDMENTS) (NO. 4) BILL, 2021) KATIKA BUNGE LA JAMHURI YA MUUNGANO
WA TANZANIA**

Mheshimiwa Spika, kwa mujibu wa Kanuni ya 99 ya Kanuni za Kudumu za Bunge, Toleo la Mwaka 2020, naomba kutoa Hoja kwamba Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2021 (**The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 4) Act, 2021**) kama ulivyorekebishwa kwa mujibu wa Jedwali la Marekebisho sasa usomwe Mara ya Pili; na Bunge lako Tukufu lijadili na hatimaye lipitisha Muswada huu kuwa sehemu ya Sheria za Nchi.

Mheshimiwa Spika, naomba nichukue fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu kwa kuniwezesha kusimama tena mbele ya Bunge lako tukufu kwa ajili ya kuwasilisha Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2021 (**The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 4) Bill, 2021**).

Mheshimiwa Spika, napenda nitumie nafasi hii kumpongeza Mhe. Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kuendelea kuiongoza Nchi kwa malengo, ujasiri na uzalendo wa hali ya juu. Ninawashauri Watanzania wote tuendeleo kumuunga mkono na pia kumuomba kwa Mwenyezi Mungu afya njema na nguvu ya kuendelea kujenga nchi yetu. Aidha, ninawapongeza Mhe. Dkt. Philip Isdory Mpango, Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Dkt. Hussein Ali Mwinyi, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi na Mhe. Kassim Majaliwa

Majaliwa (Mb), Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Mawaziri wote kwa kazi kubwa wanayoifanya katika kuwaletea maendeleo wananchi wote wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

Mheshimiwa Spika, ninawashukuru Mawaziri wote kwa ushirikiano wanaoipatia Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali katika kutekeleza majukumu yake. Aidha, napenda kuchukua nafasi hii kukupongeza wewe mwenyewe, Mheshimiwa Spika, Mheshimiwa Naibu Spika na Waheshimiwa Wenyeviti wa Bunge kwa kuongoza na kusimamia vikao na mijadala ndani ya Bunge letu kwa umahiri na kwa kuzingatia Sheria na Kanuni zinazoliongoza Bunge hili. Ninawapongeza pia Waheshimiwa Wabunge kwa kuendelea kutekeleza ipasavyo wajibu wao wa Kikatiba wa kutunga sheria pamoja na kuisimamia Serikali. Ninaishukuru Ofisi ya Bunge na Wabunge wote kwa ushirikiano mnaoipatia Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Mheshimiwa Spika, ninawapongeza watumishi wote wa Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali nikianza na Naibu Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Dkt. Evaristo Emanuel Longopa, kwa kuendelea kutekeleza vyema majukumu na kazi za Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali, ikiwemo kuandaa Muswada huu ambao ulisimamiwa kwa karibu na Bw. Onorius J. Njole, Mwandishi Mkuu wa Sheria akishirikiana na Waandishi wa Sheria wa Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali. Tunatambua na tutaendelea kuhakikisha kuwa tunatekeleza majukumu yetu kwa weledi, ufanisi na kwa kuweka mbele maslahi ya Nchi yetu.

Mheshimiwa Spika, kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2021 **(The Written Laws (Miscellaneous**

Amendments) (No. 4) Bill, 2021 ambao uko mbele ya Bunge lako Tukufu, ninapenda kuishukuru sana Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Katiba na Sheria inayoongozwa na Mhe. Najma Murtaza Giga (Mbunge wa Viti Maalum) pamoja na Wajumbe wa Kamati hii kwa ushirikiano na ushauri waliotupatia wakati wa kupitia Muswada huu mbele ya Kamati hiyo. Kamati hii imefanya kazi kubwa na nzuri sana ya kuchambua Muswada huu kwa makini na kuishauri Serikali kuboresha Muswada huu. Serikali imezingatia ushauri wa Kamati na imeleta Jedwali la Marekebisho kwa kuzingatia ipasavyo ushauri huo muhimu.

Mheshimiwa Spika, Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2021, **(The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 4) Bill, 2021)** unapendekeza kufanya marekebisho katika Sheria Kumi na Tatu (13) zilizoainishwa katika Sehemu ya Pili hadi Sehemu ya Kumi na Nne ya Muswada. Lengo la marekebisho haya ni kuondoa upungufu ambao umejitokeza katika Sheria hizo wakati wa utekelezaji wa baadhi ya masharti katika Sheria hizo.

Mheshimiwa Spika, masuala muhimu yaliyozingatiwa katika Muswada huu ni pamoja na kurekebisha au kuongeza vifungu na vifungu vidogo vipya katika Sheria husika kwa lengo la kukidhi malengo ya jumla yaliyokusudiwa na sheria hizo.

Mheshimiwa Spika, Sheria zinazopendekezwa kurekebisha kupitia Muswada huu ni kama ifuatavyo-

1. Sheria ya Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta, Sura ya 306;
2. Sheria ya Stahili na Mafao ya Kustaafu ya Majaji, Sura ya 424;
3. Sheria ya Bohari ya Dawa, Sura ya 70;

4. Sheria ya Madini, Sura ya 123;
5. Sheria ya Baraza la Taifa la Elimu ya Ufundi, Sura ya 129;
6. Sheria ya Mfuko wa Taifa wa Bima ya Afya, Sura ya 395;
7. Sheria ya Uratibu wa Ajira kwa Wageni, Sura ya 436;
8. Sheria ya Mafao ya Kustaafu ya Viongozi wa Kisiasa, Sura ya 225;
9. Sheria ya Uwazi na Uwajibikaji katika Rasilimali za Madini, Mafuta na Gesi Asilia, Sura ya 447;
10. Sheria ya Shirika la Posta Tanzania, Sura ya 303;
11. Sheria ya Huduma ya Mawasiliano kwa Wote, Sura ya 422;
12. Sheria ya Elimu na Mafunzo ya Ufundi Stadi, Sura ya 82; na
13. Sheria ya Fidia kwa Wafanyakazi, Sura ya 263.

MPANGILIO WA MUSWADA

Mheshimiwa Spika, Muswada huu umegawanyika katika Sehemu Kumi na Nne ambapo Sehemu ya Kwanza ya Muswada inaainisha masharti ya utangulizi, ikiwa ni pamoja na, jina la Sheria inayopendekezwa na tamko la marekebisho ya Sheria mbalimbali zinazokusudiwa kufanyiwa marekebisho kupitia Muswada huu.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Pili ya Muswada inapendekeza kurekebisha Sheria ya Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta, Sura ya 306. Kifungu cha 13 kinapendekezwa kurekebishwa ili kuongeza muda wa kibali cha ujenzi wa minara kutoka mwaka mmoja hadi miaka miwili kwa kuwa katika utekelezaji wa masharti hayo, imebainika kuwa kipindi cha miezi 12 cha leseni ya ujenzi ni kifupi kuweza kukamilisha ujenzi wa miundombinu ya huduma za maudhui. Mapendekezo mengine ya marekebisho katika kifungu hicho ni kufuta leseni za

huduma zisizo za kibiashara kwa kuwa uzoefu unaonesha kuwa leseni hizo hazitumiki na hazijapata waombaji tangu kutungwa kwa Sheria hii Mwaka 2010. Imedhihirika kuwa katika mazingira ya Sekta ya Mawasiliano leseni zinazotumika ni zile za kibiashara tu.

Sehemu hii pia inapendekeza kurekebisha kifungu cha 20 ili kuondoa dhana ya kurekebisha leseni kwa makubaliano na badala yake kuweka dhana iliyokusudiwa ambayo ni kuboresha masharti ya leseni kwa kuwa kilichokusudiwa katika kifungu hicho ni makubaliano baina ya Mamlaka ya Mawasiliano na mmiliki wa leseni ya kuboresha masharti ya leseni na siyo kubadili leseni. Leseni inarekebisha au kubadilishwa na Mamlaka ya Mawasiliano na si kwa makubaliano kama inavyoweza kutafsirika katika kifungu hicho.

Vilevile, Sehemu hii inapendekeza kurekebisha vifungu vya 23, 116 na 137 kwa lengo la kuiondoa katika Sheria, leseni ya uuzaji wa vifaa vya kielektroniki vya simu. Lengo la leseni hii ilikuwa kudhibiti uuzaji wa simu za kughushi. Hata hivyo, kwa sasa Mamlaka ya Mawasiliano imeweka mfumo bora wa kielektroniki wa udhibiti huo. Vilevile, kuondoshwa kwa leseni hii kutapunguza gharama za kufanya biashara na adha za uhitaji wa leseni hizo kwa wafanya biashara wadogo wa uuzaji wa simu na pia kukuza biashara zao kutokana na kuongezeka kwa usambazaji wa vifaa. Aidha, kwa kuzingatia ushauri wa Kamati, Serikali, kupitia Jedwali la Marekebisho, inaboresha mapendekezo ya marekebisho katika kifungu cha 137 ili kuweka tafsiri ya msamiati "radio communication equipment" uliotumika katika kifungu hicho kwa lengo la kuondokana na utata wa tafsiri unaoweza kujitokeza.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Tatu na Tisa za Muswada zinapendekeza marekebisho ya Sheria ya Stahili na Mafao ya Kustaafu ya Majaji, Sura ya 424 na Sheria ya Mafao ya Kustaafu ya Viongozi wa Kisiasa, Sura ya 225. Marekebisho ya Sheria hizo yanapendekeza kuongeza masharti ambayo yatawezesha utolewaji wa mafao na stahili za Wastaafu katika Sheria hizo kufanyika kupitia Ofisi walizokuwa wakihudumu kabla ya kustaafu. Hatua hii inakusudia kuondoa changamoto za ufuatiliaji wa mafao na stahili hizo pale inapohitajika kufanya hivyo.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Nne ya Muswada inapendekeza marekebisho katika Sheria ya Bohari ya Dawa, Sura ya 70. Inapendekezwa kufanya marekebisho katika jina refu la Sheria, vifungu vya 2, 4(2) na 13(1) kwa lengo la kuiwezesha Idara ya Bohari ya Dawa kufanya uzalishaji wa dawa ili kuboresha upatikanaji wa dawa, vifaa tiba na mitambo ya uchunguzi katika shughuli za afya. Vilevile, kifungu cha 3 kinapendekezwa kurekebisha ili kuipa Idara inayosimamia Bohari ya Dawa hadhi ya utu wa kisheria na hivyo kuiwezesha Idara hiyo kushtaki, kushtakiwa, kumiliki mali na kuingia katika makubaliano ya kibiashara kufuatia pendekezo la utekelezaji wa jukumu la uzalishaji dawa.

Kifungu cha 6 kinapendekezwa kurekebisha kwa kubainisha wajumbe wa bodi na kuweka sifa zinazopaswa kuzingatiwa wakati wa kuteua wajumbe hao. Lengo la marekebisho hayo ni kuboresha usimamizi wa Idara ya Bohari. Kifungu cha 11 kinapendekezwa kurekebisha ili malipo au posho kwa wajumbe wa Bodi yaweze kulipwa kwa kuzingatia maelekezo ya Ofisi ya Msajili wa Hazina yanayotolewa kwa mujibu wa Sheria ya Mamlaka na Majukumu ya Msajili wa Hazina, Sura ya 370.

Aidha, kifungu kipya cha 16A kinapendekezwa kuongezwa kwa lengo la kuiwezesha Idara kuwekeza kwa tija. Kifungu cha 16 kinafutwa na kuandikwa upya ili kukidhi matakwa ya Sheria ya Ununuzi wa Umma, Sura ya 410. Hali kadhalika kifungu cha 17(2) kinafutwa ili kukidhi masharti ya Sheria ya Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa Watumishi wa Umma, Sura ya 371 na Sheria ya Ununuzi wa Umma, Sura ya 410.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Tano ya Muswada inapendekeza kurekebisha Sheria ya Madini, Sura ya 123. Vifungu vya 4 na 90A vinapendekezwa kurekebishwa kwa kuweka tafsiri ya neno “thamani ghafi” ili kutoa maana iliyokusudiwa popote linapotumika neno hili katika Sheria hiyo. Kifungu cha 10 kinapendekezwa kurekebisha kwa kuongeza kifungu kidogo cha (4) ili kuimarisha mfumo wa ushiriki wa Serikali katika kusimamia hisa za Serikali zinazotolewa na makampuni ya madini yanayomiliki leseni kubwa na za kati. Aidha, marekebisha haya yanakusudia kutambua kisheria utaratibu ambao umekuwa ukitumiwa na Serikali kwa sasa wa kushiriki moja kwa moja katika shughuli za uendeshaji wa kampuni ambazo Serikali inamiliki hisa asilimia 16 kwa mujibu wa kifungu cha 10 cha Sheria hiyo kwa lengo la kulinda maslahi ya Taifa.

Sehemu hii pia inapendekeza kurekebisha kifungu cha 18(4) kwa kuongeza kiwango cha adhabu iliyoainishwa katika kifungu hicho kwa lengo la kudhibiti ukiukwaji wa sheria. Kifungu cha 83 kinapendekezwa kurekebishwa ili kutambua, katika leseni ya madalali wa madini (Broker’s license), haki ya madalali kununua madini ya ujenzi na madini ya viwandani kwa lengo la kukuza biashara ya madini hayo na kuongeza mapato ya Serikali. Kifungu cha 132A kinapendekezwa kuongezwa ili kuruhusu ufililishaji wa makosa mbalimbali kwa

lengo la kuwezesha utatuzi wa haraka wa migogoro na kupunguza gharama zitokanazo na uendeshaji wa kesi mahakamani. Aidha, kwa kuzingatia ushauri wa Kamati ya Katiba na Sheria, kifungu cha 132A kimeboreshwa kwa kuongeza masharti kuhusu haki na wajibu utokanao na ufililishaji wa makosa kama inavyoonekana kwenye Jedwali la Marekebisho ya Serikali.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Sita ya Muswada inapendekeza kurekebisha Sheria ya Baraza la Taifa la Elimu ya Ufundi, Sura ya 129 ili kuliongezea Baraza la Taifa la Elimu ya Ufundi jukumu la udhibiti wa elimu ya mafunzo ya ufundi stadi. Kutokana na mabadiliko hayo, Baraza la Taifa la Elimu ya Ufundi litaitwa “Baraza la Taifa la Elimu ya Ufundi na Ufundi Stadi” au kwa kifupi chake “NACTVET”. Kifungu cha 6(1) kinapendekezwa kurekebisha kwa lengo la kumpa Waziri mamlaka, baada ya kushauriana na Wizara zinazohusika na taasisi, kuitangaza taasisi iliyopewa ithibati na Baraza kuwa chombo kinachojitegemea. Kifungu cha 6(3) kinapendekezwa kufutwa kwa lengo la kupunguza mlolongo wa uridhaji wa mabadiliko ya hadhi ya taasisi. Vilevile, marekebisho yanayopendekezwa yanakusudia kuweka adhabu ya jumla kwa mtu anayekiuka masharti ya Sheria kwa makosa ambayo hayana adhabu mahsusi iliyoainishwa.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Saba ya Muswada inapendekeza kurekebisha Sheria ya Mfuko wa Taifa wa Bima ya Afya, Sura 395. Kifungu cha 3 kinarekebisha kwa kuboresha tafsiri ya msamiati “mtoto” ili kuongeza umri wa mtoto kufikia miaka 21 kwa lengo la kuongeza muda wa mtoto kuendelea kunufaika na huduma za bima ya afya zitolewazo na Mfuko. Hali kadhalika, inapendekezwa kufanya marekebisho katika msamiati “mtumishi wa umma” ili

kuongeza wigo wa wanufaika kwa kujumuisha watumishi katika mashirika na taasisi za umma.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Nane ya Muswada inapendekeza marekebisho katika Sheria ya Uratibu wa Ajira kwa Wageni, Sura ya 436. Kifungu cha 10 kinapendekezwa kurekebishwa ili kuboresha utaratibu wa utoaji wa vibali vya kufanya kazi kwa wageni nchini ambapo kifungu kidogo cha (4) kinaongezwa kwa lengo la kuanzisha matumizi ya mfumo wa kielektroniki wakati wa kufanya maombi na kutoa vibali vya ajira. Kifungu hicho kidogo kimeboreshwa katika Jedwali la Marekebisho ya Serikali ili kuweka ulazima kwa Kamishna wa Kazi kuandaa mfumo wa kielektroniki kwa ajili ya utoaji wa vibali vya ajira kama ilivyoshauriwa na Kamati ya Katiba na Sheria.

Marekebisho katika kifungu cha 12 yanakusudia kuongeza muda wa mfanyakazi wa kigeni kufanya kazi nchini kutoka miaka mitano ya sasa mpaka miaka nane. Aidha, utaratibu wa kuhuisha kibali kila baada ya miezi ishirini na nne utaendelea kama ilivyo kwa mujibu wa Sheria. Mapendekezo haya pia yanakusudia kumwezesha Kamishna wa Kazi kuweka masharti mahsusi ya ukomo wa vibali kwa kuzingatia mazingira halisi ya maombi husika, mfano kutoa kibali kwa muda maalum kutokana na mahitaji ya mwombaji wa kibali husika.

Aidha, katika Sehemu hii, inapendekezwa kufuta na kuandika upya kifungu cha 19 cha Sheria hii kwa lengo la kuongeza idadi ya wafanyakazi wa kigeni wanaoweza kuajiriwa nchini kutoka wafanyakazi watano hadi kufikia wafanyakazi kumi kulingana na kiasi cha uwekezaji husika ili kuvutia uwekezaji. Wawekezaji pia watakuwa na uwezo wa kuajiri mfanyakazi mmoja wa kigeni kwa kila wafanyakazi kumi raia wa Tanzania ambao wataajiriwa katika

uwekezaji huo. Kwa mujibu wa kifungu hiki, wafanyakazi wa kigeni watakaoajiriwa chini ya utaratibu huu wataendelea kuwepo nchini wakifanya kazi katika kipindi chote cha uwekezaji husika.

Vilevile, inapendekezwa kurekebisha kifungu cha 22 ili kumwezesha Waziri kutunga kanuni kwa lengo la kuainisha namna na taratibu za kutoa vibali na vivutio vya uwekezaji.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Kumi ya Muswada inapendekeza marekebisho katika Sheria ya Uwazi na Uwajibikaji Katika Rasilimali za Madini, Mafuta na Gesi Asilia, Sura ya 447. Kifungu cha 5 kinapendekezwa kurekebishwa kwa lengo la kupunguza idadi ya wajumbe wa Kamati kutoka wajumbe kumi na tano hadi kufikia wajumbe Tisa ili kupunguza gharama za uendeshaji na kutekeleza utaratibu uliowekwa na Serikali kuhusiana na vyombo kuwa na wajumbe wasiozidi tisa na wasiopungua watano.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Kumi na Moja ya Muswada inapendekeza marekebisho katika Sheria ya Shirika la Posta Tanzania, Sura ya 303. Kifungu cha 2 kinapendekezwa kurekebishwa kwa kuongeza misamiati mipya iliyotumika katika Sheria kwa kuzingatia marekebisho yanayopendekezwa. Kifungu cha 4 kinapendekezwa kurekebishwa ili masharti yake yaendane na matakwa ya kifungu cha 6(1) kinachohusu mamlaka ya uteuzi wa Mkuu wa Posta. Kifungu cha 5(5) kinarekebishwa ili kuwianisha masharti ya kifungu hicho na masharti ya Sheria nyingine zinazosimamia mashirika ya umma hususan katika eneo la malipo na posho kwa wajumbe wa Bodi.

Sehemu hii pia inapendekeza kurekebisha kifungu cha 6 kwa lengo la kuweka vigezo vya uteuzi na muda wa kuwa madarakani wa Mkuu wa Posta. Aidha, marekebisho yaliyokuwa yamependekezwa katika kifungu cha 8 cha Sheria hiyo ili kulipa Shirika la Posta mamlaka ya pekee katika utoaji wa baadhi ya huduma yameondolewa kupitia Jedwali la Marekebisho ya Serikali. Hatua hii inazingatia maoni na ushauri wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Katiba na Sheria.

Vilevile, inapendekezwa kuongeza kifungu kipyua cha 18 ili kumpa Waziri mwenye dhamana, mamlaka ya kutunga kanuni kwa madhumuni ya utekelezaji bora wa masharti ya Sheria hiyo.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Kumi na Mbili ya Muswada inapendekeza marekebisho katika Sheria ya Huduma ya Mawasiliano kwa Wote, Sura ya 422. Msamiati “huduma za mawasiliano” katika kifungu cha 3 unarekebishwa kwa lengo la kupanua wigo wa msamiati huo kwa kujumuisha huduma za miundombinu ambao utawajumuisha wadau wengine wanaotoa miundombinu ya mawasiliano katika huduma za mawasiliano. Aidha, kifungu cha 5 kinarekebishwa kwa lengo la kuboresha upatikanaji wa huduma ya mawasiliano kwa maeneo mengi zaidi mijini na vijijini pamoja na matumizi ya intaneti.

Sehemu hii pia inapendekeza marekebisho katika kifungu cha 7 ili kupunguza idadi ya wajumbe wa Bodi hadi kufikia saba na kuainisha sifa za wajumbe wa Bodi na maeneo wanakotakiwa kutoka. Vilevile, marekebisho ya kifungu cha 9(3) yanalenga kuweka ukomo wa muda wa kushika madaraka ya Meneja. Inapendekezwa pia kuongeza kifungu kidogo kipyua katika kifungu cha

20 kinacholenga kuweka makosa na adhabu kwa ukiukwaji wa kifungu hiki kuhusiana na utoaji wa taarifa.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Kumi na Tatu ya Muswada inapendekeza marekebisho katika Sheria ya Elimu na Mafunzo ya Ufundi Stadi, Sura ya 82. Marekebisho ya jumla yanapendekezwa ili kuhamishia jukumu la elimu ya ufundi stadi na mafunzo kwa Baraza la Taifa la Elimu ya Ufundi (NACTE). Lengo la marekebisho haya ni kuiwezesha VETA kujikita katika jukumu lake la msingi la utoaji wa mafunzo ya ufundi stadi ili kuongeza ufanisi.

Aidha, kifungu cha 2 kinarekebishwa kwa lengo la kuboresha tafsiri za baadhi ya misamiati ambayo tafsiri zake zina mapungufu na kufuta tafsiri za baadhi ya misamiati ambayo haitumiki tena kutokana na marekebisho mengine yanayopendekezwa katika Sheria hiyo. Sehemu hii pia inapendekeza kufanya marekebisho katika vifungu vya 4, 6, 13 na 27 na kufuta vifungu vya 11 na 12 ili kuondoa jukumu la usimamizi na udhibiti wa elimu na mafunzo ya ufundi stadi kutoka kwa VETA kwa kuwa sasa jukumu hilo linapendekezwa kuhamishiwa NACTE.

Mheshimiwa Spika, Sehemu ya Kumi na Nne ya Muswada inapendekeza marekebisho katika Sheria ya Fidia kwa Wafanyakazi, Sura ya 263 ambapo kifungu cha 75 kinarekebishwa ili kuwezesha uzingatiaji wa Sheria kwa hiari hususan kwa waajiri waliochelewa kujisajili kwa hofu ya kutozwa riba. Marekebisho haya yanakusudia kuboresha mazingira ya biashara kwa waajiri na kulinda mitaji yao.

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo haya na kwa mara nyingine tena, ninaomba Bunge lako tukufu liujadili Muswada huu wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2021 **(The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 4) Bill, 2021)** na kuupitisha katika hatua ya Kusomwa kwa Mara ya Pili na ya Tatu na hatimaye marekebisho yanayopendekezwa yawe sehemu ya Sheria za Nchi.

Mheshimiwa Spika, NAOMBA KUTOA HOJA.

Prof. Adelardus L. Kilangi
MWANASHERIA MKUU WA SERIKALI